

Kur'an'da, Müslüman şahsiyetin temel niteliklerini ve hayat özelliklerini yansıtan; müminlerin inanmış, yapılarını, ahlaki davranışlarını ve bu davranışlarının uhrevi sonuçlarını konu edinen çok sayıda ayet vardır. [1] Meselâ, Mümin suresinin ilk bölümünde, oluşturulan ayetlerde, iman ufkunun en üst kademesinde yer alan mümin şahsiyetlerin temel nitelikleri, hayat tarzları ve uhrevi sonuçları şu şekilde dile getirilir: 162; 164; 1583; 1618; 1575; 1614; 1601; 1618; 1604; 1614; 1581; 1614; 1575; 1604; 1618; 1605; 1615; 1572; 1618; 1605; 1616; 1606; 1615; 1608; 1606; 1614; 1575; 1614; 1604; 1617; 1614; 1584; 1616; 1610; 1606; 1614; 1607; 1615; 1605; 1618; 1601; 1616; 1609; 1589; 1614; 1604; 1575; 1614; 1578; 1616; 1607; 1616; 1605; 1618; 1582; 1614; 1575; 1588; 1616; 1593; 1615; 1608; 1606; 1614; 1608; 1614; 1575; 1604; 1617; 1614; 1584; 1616; 1610; 1606; 1614; 1607; 1615; 1605; 1618; 1593; 1614; 1606; 1616; 1575; 1604; 1604; 1617; 1614; 1594; 1618; 1608; 1616; 1605; 1615; 1593; 1618; 1585; 1616; 1590; 1615; 1608; 1606; 1614; "Kesin olan şudur ki inananlar kurtuluşa ereceklerdir: Onlar, namazlarında duyarlılık gösterirler. Boş ve anlamsız şeylerden uzak evirirler. Arınmak isterler. İnanmak için yapılması gerekeni yaparlar. İffetlerini korurlar. Evlilik yoluyla meşru olarak sahip oldukları eşleri dışında kimsede arzularına doyum aramazlar; onlar, eşleriyle olan meşru ilişkilerinden dolayı da kınanmazlar. Emanetlerine ve ahitlerine sadakat gösterirler. Salâhlarını (Allah'a kulluk azimlerini) tüm dünyevi kaygılardan uzak tutarlar. İşte Firdevs cennetine varacak ve orada sonsuza kadar kalacak olanlar bunlardır." [2] Allah'ı Tanımak ve O'na İnanmak Kur'an'a göre insanın en temel görevidir, ve

1575; 1614; 1604; 1617; 1614; 1584; 1616; 1610; 1606; 1614; 1610; 1615; 1572; 1618; 1605; 1616; 1606; 1615; 1608; 1606; 1614; 1576; 1616; 1575; 1604; 1618; 1594; 1614; 1610; 1618; 1576; 1616; 1608; 1614; 1610; 1615; 1602; 1616; 1610; 1605; 1615; 1608; 1606; 1614; 1575; 1604; 1589; 1617; 1614; 1604; 1608; 1614; 1577; 1614; 1608; 1614; 1605; 1616; 1605; 1617; 1614; 1575; 1585; 1614; 1586; 1614; 1602; 1618; 1606; 1614; 1575; 1607; 1615; 1605; 1618;

1610; 1615; 1606; 1618; 1601; 1616; 1602; 1615; 1608; 1606; 1614; Allah'ı tanımak ve O'na inanmaktır. [3] İnanmak, hem bilgi ve ahlak temelli bir tasdik, hem de Allah'a duyulan bir saygı ve O'nun buyruklarına göre yaşama hâlidir. İslâm (Müslüman) olmak ise, sadece sosyal bir kişiliğin değil, insanın Allah'a göre teslimiyetinin ifadesidir. Şu halde Müslüman şahsiyetinin en büyük ve birinci vasfı, "Allah'ı tanımak ve O'na tam olarak inanmaktır. ve

1608; 1614; 1605; 1614; 1575; 1610; 1615; 1572; 1618; 1605; 1616; 1606; 1615; 1575; 1614; 1603; 1618; 1579; 1614; 1585; 1615; 1607; 1615; 1605; 1618; 1576; 1616; 1575; 1604; 1604; 1607; 1616; 1575; 1616; 1604; 1575; 1617; 1614; 1608; 1614; 1607; 1615; 1605; 1618;

عَنْهُمْ
وَرَضُوا
عَنْهُ
ذَلِكَ
لِم.َنْ
خَشِىَ
رَبَّه “Rableri katında onların
mükâfatı altlarından ırmaklar akan adn cennetleridir. Orada ebedi olarak kalacaklardır.
Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah’ın verdiği sevap ve cennet nimetlerinden razı
olmuşlardır. Bu mükâfat ve cennet mertebesi, Rabbinden saygı ile korkup kulluk yapan
kimseye verilecektir.”[9] ömür boyu ibadet etmek gerektiğini bilir.
وَاعْبُدْ
رَبَّكَ
حَتَّى
يَأْتِيَكَ
الْ.يَقِينُ
“Rabbine olan kulluğunu, ölüm sana gelip erişinceye kadar devam
ettir.” [10] Çünkü, Kur'an'a göre iman ve amel birbirlerine
etkileri kaçınılmaz iki unsurdur. Öyleyse, imanla ibadet arasındaki bağı koparıp ibadet
kaçınılığı yapan bir kimsenin, Hakk'a vâsıl oldum ve hidayeti buldum demesi doğru
değildir. Zira bir insan, hidayet bulmadıkça Hakk'a vâsıl olamaz; hidayet bulunca da
İslâm'ı icra etmekten geri duramaz. Kur'an'a Uymak Müslüman şahsiyetin
gönül ışığı ve hayat düsturu Kur'an'dır. Kur'an, Allah kelimadır. O,
bütün insanlar için bir hidayet rehberi, müminler için de
yaşantılarını tanzim eden bir hayat kitabı, şifâ ve rahmet kaynağıdır.
اِنَّهُ
لَقُرْاَنٌ
كَرِيمٌ فِى
كِتَابٍ
مَك.ْنُونٍ “O, elbette
şerefli bir Kur'acirc;n'dır. Korunmuş bir kitaptadır.”[11] Bunun için mü'min
şahsiyetin Kur'an'a imanı tamdır. O, Kur'an'ın tamamına inanır; onun belirleyici ve birleştirici
ilkelerine, doğruluk ve değer ölçülerine göre yaşamaya çalışır.
فَاسْتَقِمْ
كَمَا
اُمِرْتَ
وَمَنْ تَابَ
مَعَكَ وَلاَ
تَطْغَوْا
اِنَّهُ
بِمَا
تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ “O halde sen ve beraberinde
tövbe edenler, emrolduğunuz şekilde, doğru yolu tutun. Sizden hiçbiriniz
büyüklenip, Allah tarafından konulmuş sınırları aşmasın; çünkü
unutmayın yaptığınız herşeyi O görüyor.”[12] Ahirete İnanmak
Müslüman kişi, ahiret gerçeğine de inanır. Bu inanç onu, hayatı daha
doğru yaşamaya sevk eder, dünyada yaptıklarının hesabını vereceği ve karşılığını

göreceği bir gününe hazırlar. O, İslam'a uygun biçimde yaşayarak Allah'ın en zeli; zelliği yarattığı insan kişiliğini yine aynı zellik içinde Allah'a teslim etmeye alır;

10;14;1570;1575;1614;1610;1617;1615;1607;1614;1575;
1575;1604;1617;1614;1584;1616;1610;1606;1614;
1575;1614;1605;1614;1606;1615;1608;1575;
1575;1578;1617;1614;1602;1615;1608;1575;
1575;1604;1604;1607;1614; 1581;1614;1602;1617;1614;
1578;1615;1602;1614;1575;1578;1616;1607;1616;
1608;1614;1604;1575;1614;
1578;1614;1605;1615;1608;1578;1615;1606;1617;1614;
1575;1616;1604;1575;1617;1614;
1608;1614;1575;1614;1606;1618;1578;1615;1605;1618;
1605;1615;1587;1618;1604;1616;1605;1615;1608;1606;1614; Siz
ey iman edenler! Mutlaka yolunuzu Allah ve kitabıyla bulmaya alın ve ancak
Müslüman olarak can verin." [13] 1585;1614;1576;1617;1616;
1602;1614;1583;1618;
1575;1614;1578;1614;1610;1618;1578;1614;1606;1616;1609;
1605;1616;1606;1614;
1575;1604;1618;1605;1615;1604;1618;1603;1616;
1608;1614;1593;1614;1604;1617;1614;1605;1618;1578;1614;16
06;1616;1609; 1605;1616;1606;1618;
1578;1614;1571;1618;1608;1616;1610;1604;1616;
1575;1618;1604;1575;1614;1581;1614;1575;1583;1616;1610;15
79;1616; 1601;1614;1575;1591;1616;1585;1614;
1575;1604;1587;1617;1614;1605;1614;1608;1614;1575;1578;16
16; 1608;1614;1575;1618;1604;1575;1614;1585;1618;1590;1616;
1575;1614;1606;1618;1578;1614;
1608;1614;1604;1616;1609;1617;1616; 1601;1616;1609;
1575;1604;1583;1617;1615;1606;1618;1610;1614;1575;
1608;1614;1575;1618;1604;1575;1614;1582;1616;1585;1614;15
77;1616; 1578;1614;1608;1614;1601;1617;1614;1606;1616;1609;
1605;1615;1587;1618;1604;1616;1605;1611;1575;
1608;1614;1575;1614;1604;1618;1581;1616;1602;1618;1606;16
16;1609;
1576;1616;1575;1604;1589;1617;1614;1575;1604;1616;1581;16
16;1610;1606;1614; "Ey göklerin ve yerin yaratıcısı! Dünyada ve ahirette beni
koruyup destekleyen sensin. Canımı, bütünümlü varlığıyla kendini sana adanmış biri olarak
al ve beni dürüst insanların arasına kat" [14] diyerek Allah'a yalvarır. Peygamber (as)'i
Sevmek Müslüman şahsiyetin temel niteliklerinden biri de, Peygamber sevgisidir.
Kur'an, bu sevginin ercesini izer, mümin de bu
ölçülerinde, Allah'ın ve Elçisi'nin emrettiği şeyin nüne geçmesine
asla izin vermez. Yine, birinin kişisel görüşlerini ve tercihlerini, Peygamber (as)
tarafından duyurulan kesin buyrukların ve ahli; ki kayıtların nüne de
ercedil; ikarmaz. Kısaca ifade etmek gerekirse, mümin şahsiyet Allah'a ibadet, Peygamber
(as)'e de itiba ve itaat eder. 1602;1615;1604;1618; 1575;1616;1606;1618;
1603;1615;1606;1618;1578;1615;1605;1618;

تُحِبُّونَ
اللهَ
فَاتَّبِعُونِى
يُحْبِبْكُمُ اللهُ
وَيَغْفِرْ
لَكُمْ
ذُنُوبَكُمْ
وَاللهُ
غَفُورٌ
رَحِيمٌ “De ki, ey peygamber!
“Eğer Allah’ı seviyorsanız bana tabi olun ki, Allah da sizi sevsin ve
günahlarınızı affetsin, zira Allah çok affeden ve çok acıyandır.”[15]
İslâm'a Bağlı Kalmak Müslüman, İslâm'dan başka din aramaz, Allah'a
inandım deyip başka varlıklara veya İslâm dışı değer ve sistemlere bağlanmaz
اِنَّ
الدِّينَ
عِنْدَ اللهِ
اْلاِسْلاَمُ
وَمَا
اخْتَلَفَ
الَّذِينَ
اُوتُوا
الْكِتَابَ
اِلاَّ مِنْ
بَعْدِ مَا
جَآءَ هُمُ
الْعِلْمُ
بَغْيًا
بَيْنَهُمْ
وَمَنْ
يَكْفُرْ
بِاَيَاتِ
اللهِ
فَاِنَّ
اللهَ
سَرِيعُ
الْحِسَابِ “Allah
katında kabul gören din İslâm dir. Daha önce kitap verilenler, azgınlıkları
yüzünden kendilerine hakikat bilgisi geldikten sonra, bu konuda farklı
görüşlere saplandılar. Allah’n mesajlarını kim örtbas ederse bilsin ki,
Allah hesabı çarçabuk görendir.”[16] O, İslâm inanç ve
yaşayış sistemini bir bütün olarak kabul eder; Kur'an'a, sünnete ve akli selime
ters düşen hiçbir görüş ve davranışa da hayatında yer vermez.
Müslüman şahsiyet, İslâm'ı sadece kişisel plânda yaşamakla yetinmez;
İslâm'ın, hayatın hakim dini olması için de çalışır.
اِنَّ اللهَ

يُحِبُّ
الَّذِينَ
 يُقَاتِلُو
6;َ فِى
سَبِيلِهِ
صَفًّا
كَاَنَّهُمْ
بُنْيَانٌ
مَرْصُوصٌ “Gerçek
şu ki, Allah kendi yolunda saf bağlayıp, birbirine yapışmış, perçinleşmiş bir duvar gibi cihad
edenleri sever.”[17] Çuuml;nkü Hazreti Peygamber (as), sadece bireysel
yaşayışın değil bütün toplumsal hayatın, ancak İslâm'la olumlu ve anlamlı
yapılanmalara ulaşabileceğini bildirmiş; İslâm'ın, toplumsal hayat
örgüsüyle de ilgili olduğunu ortaya koymuştur. Hazreti Peygamber (as), iman,
ahlâk ve adalet gibi yüce değerleri öne çıkararak
güçilünün zayıf üzerindeki baskı ve zulmüne karşı
çıkmış; hiçbir güç onu, İslâm'a bağlı kalmaktan koparamamıştır.
İslâm'ı Tebliğ Etmek Müslüman şahsiyet, dini tebliğ ve davet görevinde
korkaklık ve gevşeklik göstermez; İslâm uğruna yaptığı mücadelede, insanlardan
hiçbir ücret ve karşılık beklemez.
اِذْهَبْ
اَنْتَ
وَاَخُوكَ
بِاَيَاتِى
وَلاَ
تَنِيَا فِى
ذِكْرِى “Sen ve kardeşin birlikte
ayetlerimi Firavun’a götürün, beni anmayı ihmal etmeyin.”[18] O,
sabırla, cesaretle, isabetli ve sistemli bir yöntemle insanları İslâm'a ve Kur'an
esaslarına uymaya çağırır. Kur'an Ahlakı İle Ahlaklanmak Mü'min şahsiyet, Kur'an
ahlâkı ile ahlâkı olan insandır. Çuuml;nkü mü'min inanç
dünyası ve hayat tarzı Kur'an'a dayanır. Bunun en güzel örneğini, Peygamber
(as) ortaya koymuştur. Bilindiği gibi O, Kur'an ahlâkının yaşayan modelidir; onun kişiliği de
insanın ve imanın kemâlidir.
وَاِنَّكَ
لَعَلى
خُلُقٍ
عَظِيمٍ “Çuuml;nkü sen
üstün bir hayat tarzına ve yük-sek bir karaktere sahipsin.”[19]
Müslüman Olarak Hayatta ve Ayakta Kalmak Müslüman şahsiyetlerin
hayırlı işleri içeren, hayata aktif ve olumlu biçimde katılmalarını sağlayan pek
çok nitelikleri vardır. Bunların tamamını burada dile getirmek imkânsizdir. Ancak bu
niteliklerin hepsi genel olarak şu şekilde ifade edilebilir: Müslüman şahsiyet, insan
olma potansiyelini Kur'an'la pratize edip dünyayı İslâm'a göre şekillendiren,
Müslüman olarak hayatta ve ayakta kalabilen insandır. Şu halde, insanın
İslâm'a, İslâm'ın da kendisini hayata taşıyacak Müslüman şahsiyetlere
ihtiyacı vardır. Çuuml;nkü kişi ve toplum kimliğinin en önemli bileşeni
İslâm'dır. Ne var ki, İslâm ve onun toplumsal tezahürleri,

günlük yaşamda bazı odaklar tarafından "irtica" yaftasıyla yaftalanmakta, İslam ve Müslümanlar, sosyal hayattan ve kamusal alandan tecrid edilmek istenmekte; buna karşılık sınırlı olarak; düzenlenmesi ve sistemeleştirme çalışmaları, ağdaş bir aymazlık olarak gündemdeki yerini korumaktadır. Bize göre bunun iki temel nedeni vardır. Birincisi, İslam ülkelerinin başında bulunan yöneticilerin hemen hemen hepsinin, Batı ile ilişkileri ve kendi ilişkileri düzenlenmelerini bilerek veya bilmeyerek ihmal etmeleri, bunun neticesinde kendi halklarına ters düşmeleridir. Bunlar, milletin iradesini hiçe sayarlar, halkın sesine kulak tıkırlar, kıpırdayanları da baskı ile susturmaya çalışırlar. Ülkelerin zenginliklerinin, bir avuç mutlu azınlık tarafından sorumsuz biçimde tüketilmesine imkan sağlayıp, halkı fakir bırakırlar. İkincisi de, İslam'la ilgili değerlendirmelerde, düzenlenmesinin, insafın ve anlama gayretinin bulunmaması, bu karşılık din aleyhine sloganların atılması, yaftaların yapılaştırılması ve anlamının yerini dayatmanın almasıdır. Halbuki insanlar insafılı ve serin kanlı, yöneticiler de adaletli ve anlayışlı olurlarsa, hem cehaletleri hem de dogmaları birlikte azalır. Böylece, daha insanca yaşama ortamının da yolu açılmış olur. Olumlu ve Onurlu Tavrı Toplumca ne kadar şabloncu olduğumuz, olumsuzluklara karşı olumlu ve onurlu tavrı almaktan ziyade pasif kalmayı ve olanları seyretmeyi tercih ettiğimiz ortada. Oysa insanlar, kişisel hayatlarında ve toplumsal organizasyonlarda, doğruya uyma ve doğru olanı yapma gayreti içinde olmalıdır. Özellikle inananların işleri, Allah'a olan inancın bir gereği değilse Allah onlara niçin değer versin? [162]; [165]; [164]; [1618]; [1605]; [1614]; [1575]; [1610]; [1614]; [1593]; [1618]; [1576]; [1614]; [1572]; [1575]; [1615]; [1576]; [1616]; [1603]; [1615]; [1605]; [1618]; [1585]; [1614]; [1576]; [1617]; [1616]; [1609]; [1604]; [1614]; [1608]; [1618]; [1604]; [1575]; [1614]; [1583]; [1615]; [1593]; [1614]; [1570]; [1572]; [1615]; [1603]; [1615]; [1605]; [1618]; [1601]; [1614]; [1602]; [1614]; [1583]; [1618]; [1603]; [1614]; [1584]; [1617]; [1614]; [1576]; [1618]; [1578]; [1615]; [1605]; [1618]; [1601]; [1614]; [1587]; [1614]; [1608]; [1618]; [1601]; [1614]; [1610]; [1614]; [1603]; [1615]; [1608]; [1606]; [1615]; [1604]; [1616]; [1586]; [1614]; [1575]; [1605]; [1611]; [1575]; "İnananlara de ki: Dua, yalvarma ve ibadetiniz olmasaydı, Rabbim size değer verir miydi? Ve inkarcılara da de ki: Gerçek şu ki siz, Allah'ın mesajını yalan saydınız, artık bu yüzden azap size sarılacak, yakanızı bırakmayacaktır." [20] Unutulmasın ki Allah, İslam'ı din edinip Müslüman olarak hayatta ve ayakta kalanlardan ricacı olacak; ricacı olduklarını da bu dünyada değil, ahirette de cennetine verecektir. İsmen Müslüman olup da fiilen İslam düşmanlığı yapanlar ise, yakalarını Allah'ın azabından kurtaramayacaklardır. [21] Bu vaaz: Doç. Dr. Fahreddin Yıldız Altınoluk Dergisi 1999 - Haziran, Sayı: 160, Sayfa: 22 alıntıdır. [1] Asr 103/ 1-3; Furkan 25/ 63-76; Hac 22/ 40-41 vb. [2] Mü'minun 23/ 1-11 [3] Bakara 2/ 3, 177, 218, 277; Nisa 4/ 152, 162 vb. [4] Yusuf 12/ 106 [5] En'am 6/ 82 [6] Bakara 2/ 4-5; Neml 27/ 2-3; Lokman 31/ 4; Enfal 8/ 2-4 vb. [7] Kıyame 75/ 36; Mü'lik 67/ 2; Mü'minun 23/ 115 vb. [8] Zariyat 51/ 56 [9] Beyyine 98/ 8; Fecr 89/ 28-30 [10] Hicr 15/ 99 [11] Vakıa 56/ 77-80; Bakara 2/ 185; İsra 17/ 82; Nisa 4/ 105 vb. [12] Hıcd 11/ 112; Fussilet 41/ 30 vb. [13] İncil-i İmran 3/ 102 [14] Yusuf 12/ 101 [15] İncil-i İmran 3/ 31; Enfal 8/ 24; Ahzab 33/ 36; Hucurat 49/ 1,2 vb. [16] İncil-i İmran 3/ 19,85 [17] Sıf 61/ 4, 10-14 vb. [18] Tıh 20/ 42; Hıcd 11/ 51 vb. [19] Kalem 68/ 4 [20] Furkan 25/ 77 [21] İncil-i

İmran 3/ 139; Mâide 5/ 3; Mü'minun 23/ □□10-11; Furkan 25/ 77

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)